

fužinar

Leto XXXII

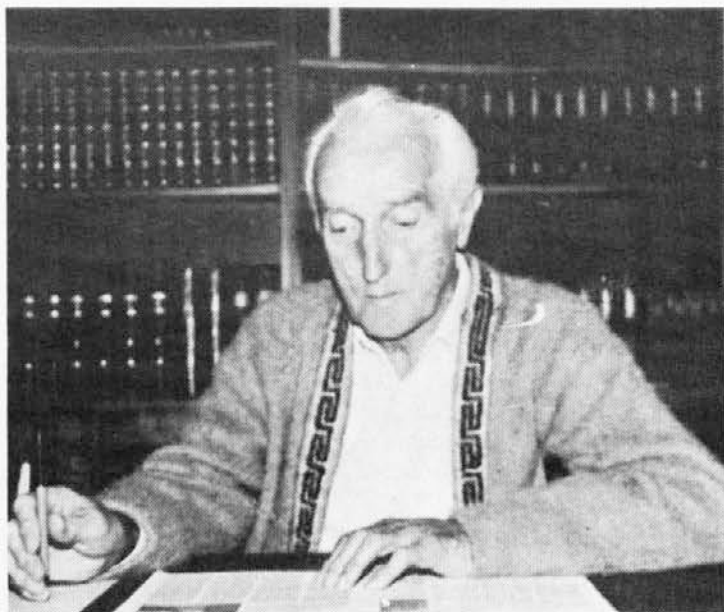
Ravne na Koroškem, april 1995

Št. 4

Prvi povojni direktor Železarne Ravne GREGOR KLANČNIK se je poslovil

Ko prestopiš prag Delavskega muzeja na gradu in vstopiš v fužinarski oddelek, te prevzame čudna tihota in spoštovanje do naše več kot tristoletne tradicije. Stara pudlarska peč, obavtne klešče in kosi pudlarskega jekla, ki so podobni štrlečim ožganim prstom jeklarjev, potem še leseni zabojčki z vžganimi ogromnimi štampljkami - Hongkong, Argentina, Amerika - neme priče kakovosti, po vsem svetu znane že pred sto in več leti. Na drugi strani te gledajo na starih fotografijah izmozgani pudlarji, brkati direktorji in nad vsemi visijo "Postave", ki pravijo, da "šiht terpi od šestih zjutra do devetih večer" in v polomljeni slovenščini pripovedujejo, kaj vse delavec ne sme storiti in kako bo kaznovan, če se pregreši zoper "postave", nikjer pa besedice o njegovih pravicah.

Ko se ponovno vračaš, tvoj prvi pogled objame ogromen kompleks mogočnih hal in med njimi še nekaj ostarelih dimnikov, na katerih je napisano "RAVNE" in so ostali tam, neuporabni kot okameneli solnati stebri Sodome in Gomore. Pogled na ta kraj pred petdesetimi leti je bil čisto drugačen. Dimniki so stali prav tam, le več jih je bilo in kadilo se je iz njih, med njimi pa so čepele nizke črne barake in v njih so se živinsko potili martinariji, ki so na horuk nakladali 80-

kilske flašne na razbeljeno grebljico, kuglbanda je v stari kovačnici kovala kugle za mline in osi za jamske vozičke, v stari valjarni pa so bolcarji tekali med švigajočimi razbeljenimi profili kot žonglerji v cirkusu.

Tako sliko sem videl, ko sem leta 1946 prvokrat prestopil prag fabrike in srečeval sem fužinarje, ki so v coklšuhih in s kanglico v roki hiteli na šiht in se upognjeni vračali, ko je padel mrak, ves teden, v soboto in nedeljo.

Tedaj je prišel na Ravne Grega Klančnik. Oblast ga je poslala k nam za direktorja. Ni minilo leto, ko so zarohneli buldožerji in so pričeli rasti jekleni stebri visoko v nebo. Hala za halo se je razpela nad ožganimi strehami stoletnih barak. Iz reparacije so od nekod privlekli prve stroje. V kovačnico preše, v jeklararno elektropeči in v mehansko obdelovalnico stružnice. Takrat se je tudi začela mehanska obdelava odkovkov in odlivkov, posebno za ladjedelnštvo, naftno industrijo in strojogradnjo.

(Nadaljevanje na 3. str.)

Rodil se je 7. 11. 1913 v Mojstrani, umrl je 30. 3. 1995 v Ljubljani. Bil je 8. otrok v kmečki družini.

Končal je 4 razrede osnovne šole na Dovjem, 4 razrede meščanske šole na Jesenicah in Tehniško srednjo šolo - elektro oddelek v Ljubljani. Med služenjem vojaškega roka je v Sarajevu opravil šolanje za artilerijskega rezervnega oficirja.

Leta 1936, 4. novembra, se je zaposlil v Kranjski industrijski družbi, pozneje Železarni Jesenice, kot NK delavec, od leta 1937 je delal v konstrukcijskem oddelku.

Po okupaciji je deloval v OF. Bil je mobilizator, oskrbovalec in obveščevalec, sekretar okrajnega komiteja KPS in obveščevalni oficir IX. korpusa.

Sredi maja 1945 je postal pomočnik delegata ministrstva za industrijo in rudarstvo. Za obveščanje 4. armade s koroškega območja je bil zadolžen do decembra 1945, ko so ga demobilizirali.

Februarja 1946 ga je minister Franc Leskošek -

GREGOR KLANČNIK

Luka z dekretom imenoval za upravnika jeklarne na Ravnah. Vodil jo je do 1. 8. 1970, ko je postal generalni direktor združenja Slovenskih železarn.

Upokojil se je 31. 3. 1980, po 44 letih dela v jeklarstvu.

Klančnik je odločilno vplival na razvoj ravske jeklarne in kraja. Botroval je tudi novemu imenu (leta 1952 so Guštanj preimenovali v Ravne na Koroškem) in oblikoval znak Železarne Ravne. Bil je krajevni in občinski funkcionar, pozneje republiški in državni poslanec (vse do leta 1973 oz. 1976).

Pri gradnji tovarne in kraja je sodeloval organizacijsko pa tudi fizično. Vzpostavil je stik z ljudmi, in to mu je omogočilo, da je tovarno uspešno vodil. Gradili so obrat za obratom in proizvodnjo jekla povečali od 7000 ton na 200 000 ton ob njegovem odhodu.

Na Ravnah je ustanovil

Športno društvo Fužinar, bil je njegov prvi predsednik - deloval je tudi kot smučarski tekaški trener. Odločilno je pripomogel k razvoju ravskega športa z gradnjo atletskega stadiona in Doma telesne kulture z zimskim bazenom. Delavcem je omogočil rekreacijo doma, z gradnjo počitniškega doma pa tudi letovanja v Portorožu.

Sodeloval je z dr. Francem Sušnikom in bil soustanovitelj ravske gimnazije, študijske knjižnice in Delavskega muzeja. Bil je tudi pobudnik jeklarske Forme vive, glasil Koroški in Informativni fužinar; omogočil je še druge oblike obveščanja v Železarni Ravne. Sam je napisal več kot 100 člankov o gospodarstvu in športu.

Za rast tovarne in kraja so bili potrebni strokovnjaki. Klančnik jih je veliko privabil na Ravne, spodbujal pa je tudi domačo mladino za študij metalurgije.

V času, ko je bil Klančnik direktor na Ravnah in v Slovenskih železarnah, se je proizvodnja slovenskega jekla povečala od 100 000 na 800 000 ton, podpiral pa je tudi razvoj mehanskih predelovalnih obratov. Njegov uspeh je oblikovanje poslovne skupnosti za izdelavo in predelavo jekla v letu 1976.

V slovenskem merilu je Klančnik znan predvsem kot športnik in planinec.

Leta 1938 je bil državni prvak v klasični kombinaciji.

Na Triglavu je bil prvič leta 1926, na očaka pa se je povzpел vsaj še 260-krat, sam ali skupaj s slovenskimi železarji - bil je pobudnik njihovih skupnih planinskih pohodov. Rad je tudi plezal.

V Planinski zvezi Slovenije ga cenijo kot organizatorja gradnje Doma na Kredarici in obnove koč na Triglavskih jezerih.

Za svojo dejavnost je prejel vrsto državnih priznanj in odlikovanj, bil je častni občan občine Ravne na Koroškem.

M.P.

PRVI STROJ IZ ORODJARNE PNC 250 za firmo Leifeld

V četrtek, 30. marca, so iz Orodjarne odpremili prvi stroj, ki so ga izdelali v tem obratu. Imenuje se stroj za potisno oblikovanje pločevine PNC 250, namenjen pa je nemškemu naročniku, firmi Leifeld.

Stroj so izdelali na podlagi dokumentacije, ki jo je dostavil naročnik, z njim so tehnologi sproti razčiščevali nejasnosti ter se dogovarjali o spremembah, ki so bile potrebne, saj so bili načrti stari že deset let.

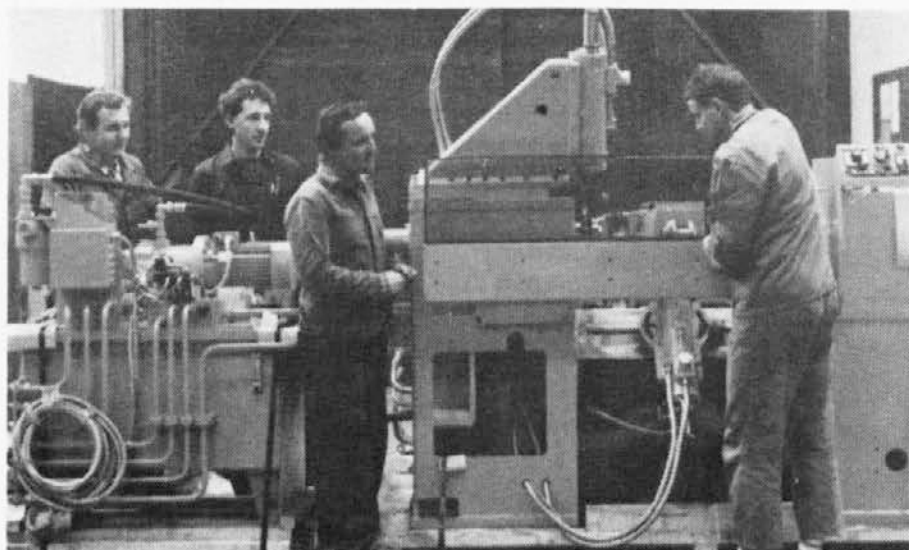
Orodjarina je bila nosilec posla, pri izdelavi delov pa so sodelovali tudi drugi obrati STO, npr. Pnevmatika in TSD, ulitke iz sive litine so naročili v Štorah. Električno montažo je opravilo zasebno podjetje Eltroming.

O naročilu so se s kupci začeli dogovarjati lani oktobra, delati so začeli v decembru in ob velikem prizadevanju zaposlenih v Orodjarni so delo končali v dogovorjenem roku.

Kot je dejal vodja projekta inž. Miran Poplaz, je bil predstavnik naročnika, ki je sodeloval pri poskusnem zagonu, z izdelkom zadovoljen, saj na stroju ni bilo napak, odstopanja so bila manjša od dovoljene tolerance. Pomembno je tudi to, da so se delavci sami naučili polagati hidravlično instalacijo in delati s krivilnim strojem. Tako bodo v prihodnje lahko podobne stroje izdelovali sami, brez nadzora ali pomoči tujih strokovnjakov.

V obratu že pripravljajo dele za naslednja dva stroja iz serije treh, ki jih je v STO naročila firma Leifeld. Drugega naj bi poslali v Nemčijo aprila, tretjega pa do 15. maja.

M.P.

Prvi povojni direktor Železarne Ravne GREGOR KLANČNIK se je poslovil

(Nadaljevanje s 1. str.)

Sam sem leta 1952 prevzel nastajajoči oddelek kontrole kakovosti in mehanski laboratorij z enim trgalnim strojem na ročni pogon in kemijski oddelek s starim gospodom Jevšnikarjem, ki je znal analizirati ogljik in žveplo in je odločil, ali je finfar ali zeksar, na kar se je stari martinarski mojster Lipuš požvižgal, prelomil poizkusno palico, kresnil en konec ob drugega, da so se vsule iskre, in odločil, ali je skuhal finfar ali zeksar.

Fabrika pa je rasla dalje. Povečali so jeklolivarno in ko je pozneje pogorelo z lesom obdelano ostrešje, so postavili še novo čistilnico, ob njej še moderno kalilnico. Mehanska obdelava je pridobila še proizvodnjo pnevmatičnega orodja in orodjarno, v jeklolivarni so opustili martinovko in postavili moderne elektroobločne peči, laboratorije smo pričeli opremljati z najsodobnejšo opremo, saj je direktor Klančnik vedno trdil, da se ne izplača nabavljati poceni opreme, če hočemo v korak z Evropo. Kontrola kakovosti, ki je imela ob mojem prihodu v fabriko enega kontrolorja v valjarni, enega v odpremi in enega v mehanski obdelavi, se je skokovito povečala, kar je izzvalo začudenje, saj je pokojni Hromc, mojster v mehanični, potožil, da Šipek hoče, da mu izdelajo "nudlče", kakor je imenoval drobne vzorce za metalografijo, ki se je pričela modernizirati, saj takrat še ni bilo probne delavnice. In končno je valjarna dobila moderne stroje za težko progo iz češkoslovaškega Ždara in moderno opremo za srednje in lahke profile iz Švedske. Ni bilo leta, da se ne bi zgradilo kaj novega. Z novimi elektrotečmi je energetska oskrba zahtevala nove transformatorske zmogljivosti, zgrajen je bil nov oddelek OTK in nov kemijski laboratorij, najmodernejši v Evropi.

Vzporedno s tem pa so odhajali kadri na izpopolnjevanje v tujino, največ v evropske industrijske centre in inštitute. Klančnik ni mnogo spraševal. Kratkoterminalno se je zmenil s partnerjem in te poklical pa rekel: "V ponedeljek greš na prakso tja in tja." Ugovorov ni trpel.

Vzporedno s proizvodnimi zmogljivostmi je rasel tudi družbeni standard: jedilnice, Portorož, športna hala z bazenom in centralno ogrevanje iz fabrike v novo nastalih naseljih Čečovje, Janeče, Dobja vas, Javornik.

Kar pa je najbolj pomembno, proizvodnja se je povečala za dvestokrat, število zaposlenih je preseglo številko 6000 in tudi število vrst jekel je rāslo, najbolj žlahtnih je bilo čez 250. Tudi ime "Železarna Ravne" so poznali ne le po vsej Evropi, temveč po vsem svetu in kakovost naših izdelkov je bila pojem v svetu. Ker se je tudi namenska industrija hitro razvijala, so zrastle nove zmogljivosti, kot so: težki stroji in deli, noži, kovaški stroj, jeklovlek se je moderniziral in livarne vseh kalibrov so proizvajale s polno paro

in uspešno. Tudi proizvodne enote izven Raven so gradili: na Muti, Ljubnem, na Prevaljah, celo v Srbiji. Še najdlje je čakalo upravno poslopje, ki je neugledno več desetletij gostilo upravo v leseni baraki.

Težko bi v kratkem našeli vse, kar je nastalo in delovalo ob stokrat večjem številu večinoma mladih strokovnjakov, kot jih je bilo takoj po vojni, če sploh ne omenjamo novih šol, gimnazije, vrtcev, zdravstvenih ustanov in vsega, kar civilizirana družba potrebuje in je nastalo v času Klančnikovega direktorstva in je v regiji tudi ostalo po njegovem odhodu na sedež Slovenskih železarn. Ni bila to samo njegova zasluga, temveč delo desetletij pridnih rok, ni pa mogoče odrekati modrega vodstva in nepristranskega odnosa do družbe in vsakega posameznika.

Ni bilo vedno lahko. Porazna kriza v prejšnjem desetletju mu je naredila mnogo sivih las, vendar je minila, sam pa je zdravje nabiral v planinah, kamor se je zatekal od ranega otroštva do svoje smrti, ne samo zatekal, tudi gradil in svetoval, kar bo za vedno zapisano v analih Planinske zveze Slovenije. Da ne bi hodil sam, je organiziral še pohode železarjev. Skromna domislica, a za mnoge nepozabna.

Klančnik je bil tudi uspešen politik. Uspešen zato, ker je znal brzdati zahteve funkcionarjev, posebno v prvih povojnih letih, in na drugi strani pretirano pojmovanje pravic, kar so mnogi razumeli kot samoupravljanje. V tistih časih vzdrževati red in disciplino in predvsem storilnost je bila prava umetnost. Klančniku je to uspevalo zaradi visokega ugleda doma in po svetu in zaradi poštenega, prijateljskega odnosa do sodelavcev in do partnerjev.

Nepozaben pa je tudi njegov odnos do izročil narodnoosvobodilnega boja. Na njegovo pobudo je nastala Zveza borcev znotraj železarn, ki ni samo ohranjala zgodovinskega izročila, temveč v veliki meri tudi tovarštvo in fer odnose, kar sedaj moderna družba tako pogreša.

Nihče ni nepogrešljiv in vsi njegovi nasledniki, direktorji, so si po svojih močeh prizadevali njegovo dediščino obdržati in jo še oplemenititi, le da jim je bila prihranjena trnova pot pionirjev, ki so se po večini že vsi poslovili.

Klančnik je odšel v zgodovino, za njim bomo odšli vsi, ostalo pa bo njegovo in naše delo, Ravne in dolina in tudi fabrika. Življenje je pač tako, da za dežjem sonce posije, tako bo tudi z železarno. Kakorkoli je težko, je treba preživeti, bilo je še teže, pa smo zdržali, ker smo se lotili dela in obnove z ljubeznijo in ponosom, ki pritiče vsakomur, kot so to storili pionirji železarstva. Uspeli bomo z združenimi močmi, nikoli pa skregani in vsak le s svojimi interesi in spoštovali bomo spomin nanje, četudi bodo njihove podobe le še eksponat v muzeju.

To bo najlepši spomin nanje in edina prava zahvala.

Širši program in (še) večji izvoz

Armature so eno izmed tistih podjetij, naslednic Železarne Ravne, ki lastniku in svojim zaposlenim ne povzročajo skrbi. Poslujejo sorazmerno dobro, predvsem pa imajo lasten, zaokrožen proizvodni program, ki ga lahko - glede na potrebe poslovnih partnerjev - spremenijo ali razširijo. O poslovanju Armatur smo se pogovarjali z direktorjem **dr. Tonetom Pratkanarjem**.

Objavljamo povzetek pogovora.

PROIZVODNI PROGRAM SE SPREMINJA IN ŠIRI

Tovarno armatur na Muti so zgradili pred 15 leti. V začetku je izvažala na rusko tržišče. Že kmalu pa so se Armature začele preusmerjati na Zahod in s tem se je popolnoma spremenil tudi njihov proizvodni program. Od rjavnih armatur so prešle na nerjavne, od manj zahtevnih na visoko zahtevne izdelke.

Najpomembnejši kupec je postala firma Krombach v Nemčiji. Zanj so najprej delali ravne in poševne ventile, sledil je program krogelnih pip. Deset let sta bila to edina programa za kupca, ki je prevzemal 70 ali celo več odstotkov proizvodnje Armatur. Lani je Krombach začel program širiti na čistilce, kovane ventile in na ventile iz nodularne litine. Letos pa se program širi še na armaturo, namenjeno za kontrolo pretoka medijev. S to razširitvijo programa se bo povečal izvoz v Nemčijo od dosedanjih 10 na 12 do 15 mio DEM.

Krombach napoveduje, da bo postopoma začel kupovati na Muti vse jeklene armature. To je odvisno od tega, če bo postal solastnik tovarne. Z vodstvom Slovenskih železarn se dogovarja, da bi odkupil 25 odstotkov deleža. Če bo ponudil sprejemljive pogoje, bodo pogodbo podpisali že

letos. Vprašanje je, kako bo potekalo lastninjenje državnih podjetij, saj ga je parlament z zakonom omejil, znano pa je, da je za notranji odkup namenjenega 20 odstotkov lastninskega deleža.

KONZORCIJ ZA BOLJŠE POSLOVNO SODELOVANJE

Firma Krombach pa ni edini poslovni partner Armatur. Podjetje je lani navezalo poslovne stike s številnimi novimi kupci tudi na Zahodu, kar je omogočilo prenehanje veljavnosti določila o ekskluzivnosti prodaje v pogodbi s Krombachom. Vsaj 5 do 10 izmed 40 nagovorjenih že prihaja z naročili. Po mnenju direktorja Pratkanarja bi bilo za raziskavo tržišča in za sodelovanje s kupci zelo dobro, ko bi se izboljšalo poslovno sodelovanje med ravensko mini (kroning) livarno in Armaturami. Sedanji kupoprodajni odnosi ne ustrezajo več željam, potrebam in zahtevam kupcev. To pomeni, da bi Armature Muta morale imeti svoj delež v tej livarni, kjer zasedajo že 70 odst. zmogljivosti, s širitvijo proizvodnje pa jih bodo še več.

"Ustanoviti moramo konzorcij za industrijske armature Ravne, ki bo kvalitetno povezoval celotno reproverigo, ki sloni na skupnih tehnoloških, proizvodnih in tržnih temeljih,"

je poudaril dr. Pratkanar. "S tem se bo povečala kritična masa proizvodnega programa, ki ima v evropskem prostoru vrednost 5,8 milijard DEM (podatek CEIR iz leta 1994)."

V konzorciju naj bi bila ob Armaturah in Jeklolivarni Ravne še Vezir iz Štor in Kovačnica TAM. Tudi s tema dvema podjetjema imajo Armature še vedno kupoprodajne odnose, čeprav so obema pomagale - finančno in organizacijsko - pridobiti certifikat TÜV.

V Armaturah namenjajo svojim dobaviteljem veliko pozornost, saj je od njih odvisno uresničevanje poslovnih načrtov za leto 1995, njihov položaj pa je težaven: Vezir, ki izhaja iz Železarne Štore, se še ni postavil na noge; položaj v Tami je nejasen, podjetje rušeje država; livarna na Ravnah trpi zaradi pomanjkanja surovin in zaradi nerednih dobav litine iz Metala.

Razen tega lahko uresničevanje poslovnih načrtov Armatur ogrozi skokovita rast cen legirnih elementov in starega železa.

POSLOVNI NAČRT ZA LETO 1995

Leto 1994 so Armature končale s 14 mio SIT izgube. Vzrok je bil v tem, ker prodajne cene niso sledile povišanim stroškom surovin, predvsem ulitkov in paličastega materiala, ki ga

kupujejo na Ravnah ali iz uvoza. Najbolj so to občutili pri eni izmed pogodb za rusko tržišče.

Za letos so uspeli dvigniti prodajne cene za 2 do 3 odstotke, kar jim veliko pomeni, bo pa bistveno premalo, glede na veliko rast cen surovin in vložnega materiala.

Partner in bodoči solastnik Krombacha podpira njihova prizadevanja, da bi v letu 1995 poslovali pozitivno, zato je pristal na to, da se bodo o cenah izdelkov, pri proizvodnji katerih nastaja izguba, sproti dogovarjali, v podjetju pa bodo storili vse, da bodo proizvodni in drugi stroški čim nižji. Sprejeli so vrsto ukrepov, ki jim bodo omogočili, da bodo dosegli zastavljeni cilj. Nanašajo se na organizacijo proizvodnje in na prodajo izdelkov. Poslej bodo vse dele, ki so jih naročali pri kooperantih, izdelovali sami, kar jim bo prineslo precej prihranka, pripravljajo pa se tudi na določeno kadrovske racionalizacije.

V letu 1995 ohranijo v Armaturah obdržati doseženo število zaposlenih, vendar se bo vrednost proizvodnje in prodaje povečala na 16 mio DEM. Krombachu naj bi prodali za 10 do 12 mio DEM izdelkov, ostalo pa manjšim kupcem na zahodnem, ruskem, hrvaškem in slovenskem trgu.

Količinska proizvodnja naj bi znašala 1100 ton armatur, od tega 60 odstotkov nerjavnih in 40 odstotkov rjavnih. Tako razmerje je ugodno tako vrednostno kot tudi glede na proizvodne zmogljivosti. Te bodo letos dopolnili s stružnico Karusel, sicer pa bodo investirali še v računalniško opremo za konstruiranje, v testne centre, informacijski sistem in v obnovo voznega parka. Skupna vrednost investicij bo znašala okrog 63 mio SIT.

V letu 1995 bodo v Armaturah pridobili certifikat ISO 9001 in organizirali lasten informacijski sistem. Osamosvojili se bodo tudi v prostoru, saj bodo dobili svoj vhod v tovarno, kamor so doslej prihajali mimo vratarja tovarne Gorenje Muta. Tudi to bo znamenje, da so samostojna tovarna.

S
T
R
O
J
I

R
A
V
N
E

Širitev prodajne mreže na ameriškem trgu

Na začetku letošnjega leta so si v Strojih zastavili cilj, da razširijo prodajno mrežo v Ameriki. Čeprav na ameriški trg, kjer so si že pred leti pridobili zaupanje kupcev, prodajo največ izdelkov, predvsem stiskalnic, pa ugotavljajo, da bi lahko zaradi konjunktura iztržili še več. Pogoj za to je ustrezna prodajna mreža. Da bi jo vzpostavila, sta sredi marca v ZDA odpotovala **direktor Strojov Jurij Pratnekar, dipl. inž., in direktor Komerčiale Miran Rebernik, dipl. oec.,** ki je o tem poslovnem obisku tudi spregovoril za Fužinar.

"Z direktorjem sva se sestala s predstavniki treh firm, ki so pripravljene prodajati naše izdelke na ameriškem trgu. Med mnogimi prijavljenimi smo jih izbrali zaradi njihovega poznavanja naših izdelkov in trga ter zaradi območja delovanja. V ZDA sicer že imamo predstavništvo, ki bo odprto tudi v prihodnje; predvidevamo pa, da bomo s pomočjo novih prodajnih agentov (vsaka firma jih ima 4 do 6) v celoti "pokrili" ameriški in delno tudi kanadski trg. Ker bodo tako Stroj pogodbene o prodaji izdelkov sklepali neposredno s končnim kupcem (brez posrednikov), bodo banke raje financirale našo proizvodnjo.

V New Yorku sva se s predstavniki družbe Kopo International, ki je delno last Slovenskih železarn, ter banke LBS pogovarjala o možnostih financiranja proizvodnje. Strinjali so se s predčasnim financiranjem proizvodnje valjev, preučili pa so tudi možnosti njihovega financiranja nekaterih večjih projektov (stiskalnic).

V podjetju Dana Corporation v **Elizabethtownu** bodo avgusta začeli izdelovati podvozje za Fordove avtomobile. Sedaj montirajo naše stiskalnice. Sedem jih v tovarni že stoji, osmo pa jim bomo dobavili konec maja. Z vodstvom podjetja smo pregledali dosedanje delo. Z njim so zelo zadovoljni, prav tako z našimi monterji. Ker bo imela tovarna izključno naše stiskalnice, bo to naša največja referenca na ameriškem trgu.

Sestala sva se tudi z novimi kupci. Volkswagnova tovarna v **Pueblu** (Mexico) zaposluje 16 000 delavcev. V njej imajo tehnološko linijo, ki jo nameravajo modernizirati. S predstavniki podjetja sva imela končne tehnično - komercialne

pogovore o morebitnem nakupu dveh naših stiskalnic (SE 600 in DA 800/600). Poleg Strojov je stiskalnice ponudilo še osem proizvajalcev. Ali bo Volkswagen kupil ravenska izdelka, bo znano v kratkem, po odločitvi njihovega teama za investicijsko odločanje v Nemčiji.

Volkswagnu smo ponudbo posredovali prek firme Mitsubishi, ker je to edini način, da smo se lahko uvrstili na seznam njihovih potencialnih dobaviteljev. Z generalnim direktorjem sva preučila tudi možnosti skupnega nastopa na trgih Srednje in Južne Amerike. Mitsubishijeva prodajna mreža je namreč zelo razvejana in zajema celotno avtomobilsko industrijo. Ker je brez nje težko uspeti na trgu in ker je Stroj pač nimajo, jo kaže izrabiti, saj lahko tako pridobimo nove kupce za valje in stiskalnice.

V Detroitu sva bila v podjetjih Hawthorne in Advance Machinery, kjer sva predstavila naš program stiskalnic za prašnate materiale. Pripravili bodo namreč promocijo naših strojev (stiskalnic SPM in SPS).

V Chichagu sva si ogledala mednarodni sejem Metal Forming, na katerem razstavljajo vsi svetovno znani proizvajalci stiskalnic in dobavitelji sestavnih delov. Opazen je trend njihovega združevanja, saj tako zaokrožujejo proizvodni program in združujejo prodajne mreže. S predstavniki firme Minster, ki naju je povabila na sejem, sva se pogovarjala o morebitnem sodelovanju na področju razvoja, proizvodnje, servisa, montaže, izdelave delov ter podsklopov ter o skupnem nastopu na trgu. Pogovore bomo maja nadaljevali na Ravnah."

POMOČ ZA NALOŽBE V OBNOVLJIVE VIRE ENERGIJE

Javni razpis MGD za področje energetike

Energetska svetovalnica Ravne obvešča vse občane, da je bil v Uradnem listu št. 11 dne 24. 2. 1995 objavljen javni razpis za področje energetike. V proračunski postavki 4652 456 - **OBNOVLJIVI VIRI** je pod točko C zajeto tudi **nepovratno sofinanciranje investicijskih projektov obnovljivih virov energije**, med drugim tudi:

■ uporaba sončne energije

- solarni sistemi za pripravo tople vode (nepovratno sofinanciranje solarnih sistemov v višini 7.000 SIT/m² sprejemnika sončne energije)
- pridobivanje elektrike s sončnimi celicami (nepovratno sofinanciranje sistemov s sončnimi celicami za pridobivanje elektrike v vrednosti 120.000 SIT/kW)
- zimski vrtovi (nepovratno sofinanciranje gradnje zimskih vrtov do 15 odst. vrednosti investicije)

■ uporaba geotermalne energije

- ogrevanje prostorov in priprava tople vode (nepovratno sofinanciranje do 15 odst. predračunske vrednosti)

■ uporaba toplotnih črpalk

- (nepovratno sofinanciranje uporabe toplotnih črpalk v višini do 15 odst. ogrevalnega sistema).

Na razpis se lahko prijavijo pravne osebe, ki so registrirane po zakonu o gospodarskih družbah, registrirani obrtniki in osebe s statusom kmeta, za navedene investicije pa tudi občani neposredno.

ENERGETSKA SVETOVALNICA

USTANOVLJENA DECEMBRA 1993

SO RAVNE NA HOR.

&

ENERGETIKA RAVNE

D.O.O.

Razpis je namenjen izključno za nove gradnje - investicije v letu 1995, sredstva pa bodo dodeljena po investiciji.

Za vse navedene investicije je treba poleg predpisane vsebine vloge, razvidne iz Uradnega lista, predložiti tudi **oceno investicije, ki jo da pooblaščen energetski svetovalec.**

Vse zainteresirane občane zato vabimo, da se oglasijo v Energetski svetovalni pisarni v prostorih Kovinotehne Prevalje (vsak torek in petek od 16. do 18. ure), kjer vam bomo lahko pripravili strokovno mnenje k vlogi za nepovratno sofinanciranje navedenih investicij s področja obnovljivih virov energije.

Istočasno smo vam na vašo željo pripravljene brezplačno pomagati pri reševanju problematike učinkovite rabe energije za ogrevanje in pripravo sanitarne tople vode v objektu - tako s področja gradbeništva (toplotne izolacije ...) kot tudi strojnih instalacij (ogrevalni sistemi in naprave).

**Telefon
za najavo obiska:
21-131,
int. 5603 in 4625.**

Energetska
svetovalnica Ravne
Mojca Kert-Kos, dipl. inž. str.

OSKRBA Z ENERGIJO V FEBRUARJU

V februarju sta bili dobava in oskrba porabnikov s primarnimi energenti v redu, prav tako s sekundarnimi, razen s pitno vodo in komprimiranim zrakom, ko je bila 3. 2. od 7.30 do 8. ure in od 13.30 do 14. ure zaradi izpada el. energije dobava prekinjena.

7. 2. 1995 je Rudnik Mežica zaradi del v vodnem rovu prenehal dobavljati hladilno vodo, Komunalno podjetje Prevalje pa je pričelo črpati hladilno vodo iz reke Meže. Zaradi težav ob zagonu in premajhnih količin načrpane vode je bila oskrba motena 7., 8. in 9. februarja. S postavitvijo dodatne črpalke se je oskrba s hladilno vodo v železniki normalizirala. Prvotni načrt Rudnika je bil, da bo sanacija vodnega rova trajala od 1. januarja do 30. junija in v tem času iz rova ne bi dobili nič vode, samo zalivanje spodnjih obzorij pod koto vodnega rova pa naj bi trajalo še 2 leti in pol. Kot kažejo dejanske razmere sanacije in zalivanja, pa bo vse končano že do konca aprila 1995.

Zaradi umerjanja plinskega števca za čisti zemeljski plin nad valjarno so bili porabniki brez čistega plina eno uro.

V februarju smo zbrali 74,2 m³ neuporabne emulzije, odpadnih olj za sežig pa smo zbrali 312.700 kg, in sicer 13.500 kg od družb Železarne Ravne, 11.800 kg od zunanjih dobaviteljev in 6.400 kg s čiščenjem emulzije.

Poleg oskrbe z energenti smo sproti odpravljali vse nastale zastoje in okvare ter opravili vse načrtovane preglede in remonte na energetskih napravah in omrežju. Na omrežju sanitarne tople vode smo zaprli izpuste na končnih vejah, ki so bili odprti zaradi nizkih zunanjih temperatur in zaradi oskrbe porabnikov s toplejšo vodo.

Za zunanje naročnike smo opravili več servisnih in montažnih del na sistemu centralnega ogrevanja.

Inž. Ferdinand Kotnik

Znanje za vodenje

V začetku marca se je na Ravnah z uvodnim seminarjem začelo izobraževanje srednjega vodstvenega kadra Slovenskih železarn, ki sta ga pripravili tuji svetovalni hiši - francoska SOFRES Conseil in italijanska GECOOPS. Projekt izobraževanje in tehnična pomoč jeklarski industriji Slovenije, ki ga financira program PHARE, je odraz politike sodelovanja Evropske skupnosti z deželami vzhodne Evrope (kamor nas v svetu še vedno uvrščajo) na metalurškem področju.

V izobraževanje se je po izboru direktorjev vključilo 37 udeležencev iz podjetij Slovenskih železarn. V izobraževalnih skupinah je še nekaj prostora, saj so se za dodatno usposabljanje vodstvenih delavcev odločili le v naslednjih podjetjih: Metal Ravne, Acroni Jesenice,

Stroji Ravne, Armature Muta - Ravne, Tovil Ljubljana, Valji Store, STO Ravne, Fiprom Jesenice, Veriga Lesce, Jeklolivarna Ravne in koncern Ljubljana.

Kriteriji za izbiro kandidatov za izobraževanje so bili: višja ali visoka izobrazba, starost do 45 let in znanje angleškega jezika. Organizatorji izobraževanja ugotavljajo, da so bile največje težave prav pri izpolnjevanju slednjega pogoja, saj je znanje tujih jezikov v družbah slabo. Učenju tujih jezikov bo zato v prihodnje treba nameniti več pozornosti.

Prvi dan izobraževanja so udeleženci uvodne teme poslušali še skupaj, drugi dan pa so se razdelili v tri skupine, in sicer za marketing, kontrolo stroškov ter za organiziranje proizvodnje. Snovalci izobraževalnega programa so že pred njegovim začetkom želeli z vprašalnikom čim bolj spoznati pričakovanja in interese slušateljev. Razdelili so jim tudi vprašalnike o sedanjih organiziranosti in problematiki obravnavanih področij dela. Na marčevskem srečanju pa so predavatelji in slušatelji - na podlagi odgovorov iz ankete ter pogovora - natančno določili metode dela in teme "delavnic", ki bodo potekale od aprila do julija letos. Skupine se bodo srečale vsak mesec in tri dni (Marca in tako bo tudi v prihodnje - so predavatelji ter udeleženci šole za srednji management, ki prihajajo iz bolj oddaljenih podjetij, prespali v hotelu Rimski vrelec, kjer so se odlično počutili.) obravnavale izbrano tematiko ter pilotske študije. Marketinški managerji se bodo tako v prihodnjih mesecih posvetili (tudi s pomočjo predavateljev iz podjetja Robo iz Italije) naslednjim temam: Poznavanje trga in konkurence, Razumevanje strukture in dinamike trga. Planiranje, Lansiranje novih izdelkov in vstop na tuje trge. Vodstveni delavci iz proizvodnje se bodo izpopolnjevali iz: Planiranja proizvodnje ter njenih tehnoloških parametrov, Tehnične kontrole in Informacijskega sistema za proizvodnjo ter Tehnoloških trendov proizvodnje nerjavečega jekla. Tudi skupina managerjev s področja kontrole stroškov se bo v letošnjem prvem polletju sestala trikrat; v času med delavnicami pa jim bodo tuji strokovnjaki nudili t.i. tehnično pomoč za določitev najbolj primerne sistema kontrole stroškov.

Izobraževanje bo potekalo na Ravnah v upravni zgradbi Železarne Ravne, za organizacijo pa skrbi IC Smeri, d.o.o. V septembru in oktobru bosta dve skupini slušateljev (Marketing in Kontrola stroškov) odšli na usposabljanje v jeklarska

podjetja Evropske unije. Konec oktobra ali v začetku novembra 1995. leta bo sledilo sklepno srečanje, namenjeno ocenitvi programa izobraževanja.

Ocena uvodnega seminarja pa je že znana. Od 34 udeležencev mu jih je 19 dalo dobro oceno (4), 10 pa srednje dobro (3). Najbolj so bili z njim zadovoljni tisti udeleženci, ki so se ukvarjali s kontrolo stroškov, najmanj pa oni, ki so preučevali organizacijo proizvodnje. Seminar je večini (24) delno izpolnil pričakovanja, le dobri četrtini pa v celoti. Dve tretjini vprašanih sta menili, da bi predavanjem lahko sledili nemoteno tudi, če ne bi bila prevajana, ostali pa delno ali pa sploh ne. Zato so organizatorji izobraževanja

Odkar je Slovenija samostojna država, dobiva od različnih držav in organizacij pomoč za izvajanje družbene in gospodarske preobrazbe. Do tehnične pomoči programa PHARE je Slovenija postala upravičena julija 1992 in odtlej je prejela 26,7 milijonov ECU (1 ECU = 148,7 SIT).

Slovenija je za zdaj uvrščena med 11 držav Srednje in Vzhodne Evrope, katerim je bila dodeljena pomoč za hitrejše vključevanje v evropske integracijske procese. Medtem ko je bila pri prvih programih pozornost namenjena predvsem zasebnemu sektorju in projektom gradnje ustanov, bodo imeli v prihodnje večjo vlogo infrastruktura, razvijanje človeških potencialov, gospodarska reforma in razvoj.

podjetjem predlagali, naj vanj vključijo kandidate, ki obvladajo angleški jezik, saj prihodnjih srečanj skupin oz. delavnic ne bodo prevajali.

Izobraževanje srednjega vodstvenega kadra Slovenskih železarn v okviru programa Phare je torej steklo. Zasnova seminarja, pristop izvajalcev ter kritičnost udeležencev (ki vedo, kaj se od tujih izvedencev želijo naučiti) zagotavljajo, da bo izobraževanje uspešno in bo omogočilo lažje nastopanje na trgu združene Evrope. Cilj izobraževanja je namreč pomagati slovenskemu jeklarstvu pri prestrukturiranju po izgubi nekdanjega jugoslovanskega trga in usmeritvi v izvoz na Zahod.

A.Č.

IZREDNI ŠTUDIJ PROGRAMI EKONOMSKE FAKULTETE LJUBLJANA NA RAVNAH

V IC SMERI, d.o.o., Ravne bomo v šolskem letu 1995/96 izvajali programe Ekonomske fakultete Ljubljana.

Možen je vpis v:

1. letnik programa VISOKE POSLOVNE ŠOLE
3. letnik programa VISOKE POSLOVNE ŠOLE

SMERI:

- MEDNARODNO POSLOVANJE
- RAČUNOVODSTVO
- PODJETNIŠKE FINANCE

Študij bo potekal kot izredni študij na Ravnah.

Oba programa, ki sta novost v slovenskem visokošolskem programu, sta primerna tako za zaposlene kot za nezaposlene kandidate.

Več o študiju boste izvedeli v:

IC SMERI, Ravne
Koroška cesta 14,
Ravne na Koroškem
tel/fax: 20-631

KONEC ENOLETNIH OLAJŠAV ZA ZASEBNA PODJETJA

Vsa zasebna podjetja, ki so nastala po privatizaciji železarniških storitvenih podjetij, so lahko - zaradi lažjega začetka poslovanja - eno leto brezplačno uporabljala poslovne prostore in opremo. Večini od njih se sedaj ta ugodnost izteka...

Posebna komisija, ki jo vodi dipl. oec. Marija Praper, vodja ekonomike v Metalu Ravne, sestavljajo pa jo še predstavniki vseh proizvodnih podjetij, že pripravljajo kriterije za sklenitev najemnih oziroma prodajnih pogodb. Predsednica komisije je povedala, da so že izdelali predlog najemnin za poslovne prostore. Pisarne v železarni so razporedili v tri kakovostne kategorije, pri čemer so spoštovali nekatere kriterije, ki veljajo za oblikovanje najemnin za stanovanja, ter cene primerjali tudi z drugimi lokacijami. V prvo skupino poslovnih prostorov tako spadajo prostori v upravni zgradbi železarne, za katere bo mesečna najemnina najvišja - v tolarški protivrednosti - 7,65 DEM/m². Pisarne II. kategorije uporablja npr. družba EKO, za m² bo odštela 5 DEM najemnine. Prostor III. kategorije bodo stali 4 DEM za m², imajo pa jih tudi BVD, Serpa in Vogard. Najemnina skupnih prostorov (hodnikov) bo 2 DEM/m², enaka bo veljala tudi za delavnice. Mesečna najemnina skladišča bo 1 DEM/m², taka pa bo tudi za "šupo", ki jo uporablja TAPO & TMD.

Najemne pogodbe za poslovne prostore bodo njihovi uporabniki dobili že aprila, plačali pa jih bodo tudi za nazaj, seveda, če so družbe ustanovili pred lanskim aprilom. Poslovnih prostorov ne bo mogoče odkupiti (izjema je Transkor, ki je že lani odkupil prostore in druga osnovna sredstva po knjigovodski vrednosti), saj je nad njimi hipoteka banke.

Podjetja pa bodo lahko odkupila delovna sredstva, vendar ne vseh. Oprema v pisarnah (stoli, mize in omare) ne bodo na prodaj, prav tako ne telefonska centrala (namenjena je namreč izključno podjetjem Železarne Ravne) in ambulantna oprema (Zakon o varstvu pri delu nalaga dvema proizvodnima podjetjema, da morata organizirati ambulantno službo, zato BVD teh storitev ne more ponuditi na zunanjem trgu.).

Pogodbe o najemu opreme bo komisija pripravljala postopoma (kriterijev za to še ni določila), pozneje pa jo bo mogoče tudi odkupiti. Nekateri družbe so vlogo za odkup delovnih sredstev že oddale, druge pa ne. Če bo vrednost kupljene opreme velika, jo bo možno odplačevati dlje časa (do 2 oz. 3 leta). Vrednost opreme bo določila komisija, upoštevala pa bo njeno normalno nabavno ceno, minimalno amortizacijo ter zavarovalne premije.

Oprema, ki je zasebna podjetja ne bodo najela oziroma kupila, bo prodana na licitaciji.

Ko bo komisija končala delo (ki poteka počasi, ker je obsežno in ga člani opravljajo poleg rednega dela), bodo podjetja izvedela, za koliko se bodo zaradi najemnine povečali njihovi stroški. Ali pa - če bodo seveda imela denar - jim bo odkup opreme (ker je to investicija) izboljšal rezultate poslovanja.

Kaj bo plačevanje najemnine pomenilo za zasebna podjetja, ki se letos, še bolj kot lani, ubadajo z likvidnostnimi težavami, ker so naročniki storitev pripravljani plačati v povprečju petino manj kot lani, obveznosti pa sploh ne poravnajo ali pa z veliko zamudo, pa je že nova tema, ki ji bomo namenili eno od prihodnjih številki Fužinarja.

A. Č.

Iz t.i. podjetij C, ki so opravljala storitvene dejavnosti (predvsem) za proizvodna železarska podjetja, se je leta 1993, predvsem pa lani oblikovalo 21 novih družb (18 d.o.o. in 3 s.p.) ter en javni zavod.

Osnovne podatke o 18 novih podjetjih smo v Fužinarju objavili že pred enim letom (IF 4/94, str. 10, 11), zato sedaj te firme zgolj naštevamo, medtem ko preostale 4 organizacije predstavljamo v tej številki. Verjetno pa seznam zasebnih podjetij, nastalih iz ravenske železarne, še ni dokončen.

Iz Poslovnega servisa, VIP, Metala, Zaščite in Transloga so se registrirale naslednje družbe:

SIRD, d.o.o.
BIRO AKTA, d.o.o.
BIRO ZA VARNOST PRI DELU RAVNE, d.o.o.
JUMI, d.o.o.
IC SMERI, d.o.o.
IKD, d.o.o.
KORING, d.o.o.
SALUS, d.o.o.
SERPA, d.o.o.
TA-PO & TMD RAVNE, d.o.o.
MIRKO DRETNIK, s.p.
ANDREJ HERMAN, s.p.
ELTES, d.o.o.
ELTROMING, d.o.o.
ELVIP RAVNE, d.o.o.
EKO - eko inženiring, d.o.o.
VOGARD, d.o.o.
TRANSKOR, d.o.o.

ŠPEDICIJA RAVNE, d.o.o., Ravne na Koroškem, Koroška c. 14, tel. 21-131, int. 5415

Direktor: Anton Petek, v.d.

Dejavnost: raztovarjanje in natovarjanje izdelkov, odprema izdelkov, oprema izdelkov z dokumentacijo, izdelava lesene embalaže, skladiščna dejavnost.

Število zaposlenih: 42

Obstaja od: 1. 10. 1994, prej Špedicija v Profitnem delu Logističnega centra, kamor se je priključila po privatizaciji Transloga.

GASILSKI ZAVOD RAVNE, javni zavod, Ravne na Koroškem, Koroška c. 13, tel. 21-131, int. 6203, ali 20-875

Direktor: Benjamin Kotnik

Dejavnost: gašenje požarov, posredovanje ob prometnih nesrečah, servisiranje naprav za gašenje, prevoz poškodovanih delavcev Železarne Ravne, gasilske straže, črpanje vode ob poplavih ipd.

Število zaposlenih: 18

Obstaja od: 1. 10. 1994, prej Poklicna gasilska enota v Profitnem delu Logističnega centra, kamor se je priključila po privatizaciji Zaščite.

BOJAN LESJAK, s.p. (samostojni podjetnik), Ravne na Koroškem, Trg svobode 13, tel. 20-832

Dejavnost: izdelovanje lesne galanterije, vrtnih sedežnih garnitur, ograj ipd.

Število zaposlenih: 4

Obstaja od: 20. 10. 1994.

FUŽINAR RAVNE, d.o.o., Ravne na Koroškem, Koroška c. 14, tel. 21-131, int. 6305

Direktorica: mag. Andreja Čibron - Kodrin

Dejavnost: priprava in izdaja ter prodaja internih in javnih glasil ter drugih publikacij, fotografiranje, lektoriranje in jezikovno svetovanje, računalniški prelomi strani, družboslovno raziskovanje.

Število zaposlenih: 3

Obstaja od: 21. 3. 1995, pred preregistracijo Medicalgraf, d.o.o., nastal 18. 5. 1994 iz Oddelka za informiranje Železarne Ravne, ki je po ukinitvi Poslovnega servisa deloval v okviru Profitnega dela Logističnega centra.

A. Č.

KULTURA

KULTURNA KRONIKA

Od Pliberka do Traberka

Od 17. februarja do 18. marca so se vrstili koncerti 28. koroške zborovske revije Od Pliberka do Traberka. Trije koncerti so bili v februarju, v marcu pa se je revija nadaljevala.

3. marca so v Mežici nastopili: mešana pevska zbor DU Prevalje in Podjuna iz Pliberka, kvintet Ajda in deklški zbor Karantanija s Prevalj ter Koroški oktet z Raven.

4. marca so se na koncertu na Prevaljah zvrstili moški pevski zbori Šentanelski pavri, Vinko Poljanec iz Škocjana in Vres s Prevalj ter mešani zbor Mato iz Črne.

10. marca so v Črni peli: mešana zbor Rožmarin iz Kotelj in Strojnska Reka ter moška zbor Mežiški knapi in Vres.

11. marca so v Vogrčah pripravili koncert pevsko - instrumentalna skupina Žvabek, oktet TRO Prevalje, moški zbor Mežiški knapi in mešani zbor Strojnska Reka.

18. marca je bil v športni dvorani na Ravnah sklepni koncert revije Od Pliberka do Traberka. Nastopilo je 17 zborov z več kot 300 pevci iz Podjune, Mežiške doline in občine Dravograd.

Letošnja revija je bila posvečena pesmim iz Podjune in Mežiške doline; priredbe različnih avtorjev bodo izšle v posebni zbirki, kakor so izšle že ziljske pesmi, za izdajo pa je pripravljena tudi zbirka priredb rožanskih pesmi. Tako bo zborovska revija Od Pliberka do Traberka, ki že skoraj tri desetletja povezuje Korošce z obeh strani državne meje, zapustila trajno sled v slovenskem zborovstvu, čeprav bo sama morda prešla, saj zanimanje zanjo med poslušalci upada.

Letošnjega sklepnega koncerta na Ravnah so se udeležili predstavniki organizatorjev: predsednik ZKO Mežiške doline Stanko Arnšek (imel je uvodni govor), predsednik Krščanske kulturne zveze dr. Janko Zerzer, predstavniki Slovenske prosvetne zveze in sosednjih ZKO, župan občine Črna Franc Stakne in župan občine Ravne - Prevalje Maks Večko, ki je bil slavnostni govornik. Spored je povezovala Mojca Prašnički, spominska darila za zборе - laserski plošči s posnetki Vresa in Šentanelskih pavrov - je prispevala založba Jaka iz Ljubljane.

Na vseh koncertih 28. revije Od Pliberka do Traberka je sodelovalo 30 zborov in skupin s 660 pevkami in pevci, zato lahko ta srečanja štejemo med najpomembnejše kulturne dogodke v enotnem slovenskem kulturnem prostoru.

Gledališka dejavnost

17. marca so si ocenjevalci na Ravnah ogledali igrico Mala čarovnica, ki sta jo z otroki OŠ Prežihovega Voranca pripravili Ana Atelšek in Evelina Krivec. Predstava se je uvrstila na območno srečanje v Slovenj Gradcu.

31. marca je bila na Ravnah 4. abonmajska predstava Studia 90. Nastopili so igralci SNG Drama iz Ljubljane Iva Zupančič, Danilo Benedičič, Jurij Souček s pretresljivo komedijo Prva klasa, ki govori o življenju starih ljudi.

31. marca in 1. aprila so se po večjih krajih Mežiške doline zvrstile predstave lutkovnega abonmaja. Tokrat so si otroci lahko ogledali igrico Magde Schubert Pavlihove dogodivščine. Gostovalo je Pavlihovo gledališče Simone Pinter.

Prireditve in gostovanja

12. marca je bila v Kotljah zabavnoglasbena prireditev Hotuljski tobogan. Nastopili so pevci Marjana Mlinar, Milan

Kamnik, Adi Smolar, Damjan Zih, ansambla Classic in After Eight ter igralci domačega prosvetnega društva. Prireditve je režiral Janko Torej, vodila jo je Anita Valentar.

Ob materinskem dnevu, 25. marcu, so bile po vseh večjih krajih Mežiške doline proslave za matere in druge družinske člane. Večinoma so jih organizirali odbori SKD, na Ravnah Karitas, na Prevaljah pa tudi Društvo upokoencev in Društvo kmečkih žensk.

17. marca je Pihalni orkester ravnskih železarjev gostoval v Slovenj Gradcu.

31. marca je bil v Mežici javni radijski koncert iz naših krajev. Organizatorji so bili Mežiški knapi.

Mojca Potočnik

NOVE KNJIGE

V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI RAVNE

- Abelar, T.: Prehod vračev : potovanje ženske. - Ljubljana : Gnosis, 1994
- Angleščina za turiste. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1994. - (Cicero)
- Antič, I.: Titanic - mit in resnica. - Ljubljana : Rex, 1994
- Bambeck, J.J.: Moč možganov. - Zalec : Sledi, 1995
- Bencina, D.: Mednarodne organizacije : priročnik in vodnik. - Ljubljana : DZS, 1994
- Belder-Kovačič, J.: Okus po cvetju : kulinarčno popotovanje. - Ljubljana : DZS, 1994
- Biesty, S.: Neverjetni prerezi. - Ljubljana : DZS, 1994
- Birkenbihl, V.: Trening uspešnosti. - Zalec : Sledi, 1994
- Bogatay, J.: Kultura poslovnih, promocijskih in protokolarnih daril. - Ljubljana : Ethno, 1994
- Carroll, S.: Veliki družinski vodnik za zdravo življenje. - Ljubljana : DZS, 1994
- Friebe, M.: Moč moje podzavesti. - Ljubljana : Alpha center, 1993
- Geč-Korošec, M.: Mednarodno zasebno pravo. Knj. 1. - Ljubljana : ČZ Uradni list RS, 1994
- Halevi, Z.: Kabala : izročilo skritega vedenja. - Ljubljana : Založba Mihelač, 1994
- Hoyer, S.: Zdravstvena nega otroka. - Ljubljana : Tehniška založba Slovenije, 1994
- Joannes Paulus II., papež : Prestopiti prag upanja. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1994
- Kazenski zakonik Republike Slovenije. - Ljubljana : ČZ Uradni list RS, 1994
- Keyes, K.: Moč brezpogojne ljubezni : 21 napotkov za vzpostavljanje, izpolnjevanje in spreminjanje najpomembnejših odnosov. - Ljubljana : Rea, 1994
- Manager : Temeljni pojmi : abeceda praktičnega managementa. - Ljubljana : DZS, 1994
- MBA : temeljni pojmi : osnove managementskega razmišljanja in abeceda teorije. - Ljubljana : DZS, 1994
- Poberaj, T.: Hrana in duhovna rast. - Ljubljana : Iskanja, 1994
- Pokorn, D.: Prehrana bolnika. - Murska Sobota : Pomurska založba, 1994
- Pratika za radovedne starše. - Ljubljana : Tehniška založba, 1994
- Ramovš, J.: Sto domačih zdravil za dušo in telo 2. - Celje : Mohorjeva družba, 1994
- Slovar slovenskega knjižnega jezika. - Ljubljana : DZS, 1994
- Slovenija - vrednote in prihodnost : zbornik. - Ljubljana : SOU; Slovenski akademski klub, 1994
- Stanič, S.: Amerika. - Apros & Aprost, 1994
- Strojin, T.: Osnove prava okolja. - Ljubljana : ČZ Uradni list RS, 1994
- Šinkovec, J.: Delniška družba in povezane družbe. - Ljubljana : Bonex, 1994
- Suler, A.: Microsoft Excel 5.0 for Windows. - Nova Gorica : Flamingo, 1994
- Tibetanska knjiga mrtvih. - Ljubljana : Založba Mihelač, 1994
- Vodnik po slikarstvu : Praktičen pregled umetnikov, njihovih del in umetnostnih gibanj od štirinajstega stoletja do danes. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1994
- Vojaska letala : velika knjiga o vrhunskih letalih sveta. - Ljubljana : DZS, 1994
- Watts, A.: Modrost negotovosti : sporočilo za dobo tesnobnosti. - Ljubljana : Julija Pergar, 1994
- Zakon o kazenskem postopku. - Ljubljana : ČZ Uradni list RS, 1994
- Zavadlav, Z.: Križarji : Matjaževa vojska na Slovenskem. - Ljubljana : Horvat MgM, 1994
- Žužek, I.: Kaj moram vedeti o delovnih razmerjih. - Ljubljana : Gospodarski vestnik, 1994

Izbor : D. Molnar

ŠPORT

ALPSKO SMUČANJE

Ker vodji in trenerji neredno informirajo o tekmovanjih starejših skupin smučarjev in smučark Fužinarja, objavljamo le uvrstitve najmlajših Fužinarjevih tekmovalcev in tekmovalk, ki jih uspešno vodi njihov trener Boris Kotnik.

V Jazbini je tamkajšnja sekcija SK Črna izpeljala veleslalomsko tekmo cicibanov in cicibank za pokal Jazbine. Nastopilo je 65 mladih smučarjev in smučark iz klubov koroške regije. Med letniki 1984/85 sta pri deklicah zmagali Tina Erženičnik in Nina Pisnik z enakim časom, tretja je bila Maja Kogelnik. Med dečki je bil najhitrejši Andrej Hafner, drugi Urban Žaže, tretji pa Vuzeničan Kričej. Med letniki 1986 in mlajšimi je 1. mesto osvojila Fužinarjeva smučarka Katja Planinc, med fanti pa je zmagal Bojan Trost iz Jazbine.

V tekmi cicibanov za prvenstvo vzhodne regije Slovenije na Golteh so se smučarji Fužinarja uvrstili - dečki: 3. Andrej Hafner, 12. Vid Gjurin, deklice: 6. Tina Erženičnik, 10. Katja Vrvnik.

Na smučišču Poseka je bilo tekmovanje cicibanov in cicibank v veleslalomu za pokal Name. Nastopilo je nad 100

mladih smučarjev in smučark. Tekmovalci ravenskega kluba so se uvrstili na naslednja boljša mesta: letniki 1988 in mlajši - dečki: 1. Tine Urnaut, 2. Til Mlakar, deklice: 3. Tjaša Potočnik; letniki 1986/87 - dečki: 1. Sašo Kotnik, 2. Nejc Strojnik, 3. Bojan Trost, deklice: 1. Barbara Rapnik, 2. Katja Planinc, 3. Tina Kolar; in še letniki 1984/85 - dečki: 2. Andrej Hafner, deklice: 1. Jasna Rapnik, 2. Tina Erženičnik, 3. Maja Kogelnik.

Na odprtem prvenstvu Raven v nedeljo, 19. marca, na smučišču Ošven je nastopilo v veleslalomu kar 160 mladih smučarjev in smučark iz klubov severovzhodne Slovenije. Uvrstitve naših po letnikih so bile naslednje: Letniki 1984/85 - dečki: 2. Andrej Hafner, 5. Vid Gjurin, deklice: 4. Tina Erženičnik, 7. Nina Pisnik, 8. Katja Vrvnik, 9. Maja Kogelnik, 10. Jasna Rapnik. Letniki 1986-87 - dečki: 1. Sašo Kotnik, 3. Martin Pečnik, 5. Nejc Strojnik, deklice: 3. Barbara Rapnik, 4. Tina Kolar, 5. Katja Planinc. Letniki 1988 in mlajši

- dečki: 1. Tine Urnaut, 3. Til Mlakar, deklice: 1. Tjaša Potočnik, 3. Špela Sklepič.

PLAVANJE

Od 10. do 12. marca je bilo v Trbovljah državno prvenstvo za starejše dečke in deklice. Prvenstva se je udeležilo okoli 160 plavalcev in plavalk, med njimi tudi osem tekmovalcev in tekmovalk Fužinarja. Med letniki 1983 je bila najuspešnejša Lidija Breznikar, ki si je priplavala zlati medalji in naslov državne prvakinje v disciplinah 100 in 200 m prsno. Poleg tega je Breznikarjeva osvojila še po eno 4., 6. in 11. mesto. Tonja Kos je bila 6. in 12., Tjaša Kos pa 11. Med leto mlajšimi plavalkami se je izkazala predvsem Tanja Kumprej z dvema srebrnima in eno bronasto medaljo, osvojila pa je še 5. mesto v hrbtnem in 7. mesto v prsnem slogu. V ekipni razvrstitvi so bili plavalci in plavalke Fužinarja deveti, zmagali so Ljubljančani pred Ilirijo in Neptunom Celje.

V Ljubljani pa je bilo 25. in 26. marca sprintersko državno prvenstvo. Od Fužinarjevih plavalcev in plavalk sta se v mladinski konkurenci uvrstila Anja Srebotnik na 6. in Primož Abraham na 7. mesto. Med kadeti sta Matjaž Čepelnik in Špela Fras osvojila po eno 1. in 3. mesto, Tanja Merzdovnik je bila 2., 5. in 7., Marko Šuler pa 8. V konkurenci dečkov in deklic je bila Lidija Breznikar enkrat 3. in enkrat 7., Tanja Kumprej pa 8. V absolutni finale sta se uvrstila Čepelnik, ki je bil četrti v prsnem, in Abraham, ki je bil 6. v delfinovem slogu.

SMUČARSKI SKOKI

Na članskem državnem prvenstvu v nordijski kombinaciji (teki in skoki) 26. marca v Planici je tekmovalac Fužinarja Erih Pečnik osvojil 3. mesto. Zmagal je Franci Jekovec pred Romanom Perkom (oba Tržič), na 6. mesto pa se je uvrstil Mislinjčan Gorazd Robnik.

KEGLJANJE

Moška ekipa Fužinarja je minulo prvenstvo v prvi slovenski ligi, med deseterico najboljših klubov, končala na solidnem 7. mestu. Naši kegljači, ki so bili veseskozi na 5. mestu, so si uvrstitev pokvarili ob koncu, ko so bili na gostovanjih v Celju, Mariboru in Trbovljah poraženi. Skupno so dosegli 7 zmag in 11 porazov, precej slabše pa so se izkazali v drugem delu prvenstva, ko so le trikrat zmagali doma, in sicer proti Žalcu, Gradisu Noriku in Tekstini iz Ajdovščine. Naslov državnega prvaka je pripadel kegljačem Triglava Kranj, iz lige pa so izpadli Žalčani. V prvi slovenski ligi za ženske so bile kegljavke Slovenj Gradca šeste, kegljavke Korotana s Prevalj pa 9. Prvakinje so vnovič kegljavke Celja, iz lige pa morajo Kamničanke.

ATLETIKA

V marcu so v Čateških toplicah izpeljali letošnje državno prvenstvo v krosu. Nastopilo je tudi nekaj atletov in atletinj KAK Ravne, najboljše pa sta se uvrstili starejši mladinki Veronika Zupanc, ki je osvojila 4., in Mojca Leitingner, ki si je pritekla 5. mesto. V ekipni razvrstitvi sta bili tekačici KAK Ravne tretji.

SEDEČA ODBOJKA

Na finalnem turnirju na državnem prvenstvu v sedeči odbojki, bil je v začetku marca na Ravnah, so drugič zapored v samostojni Sloveniji zmagali odbojkarji Invalidskega športnega društva Samorastnik Ravne. V boju za prvo mesto so premagali drugo ekipo Samorastnika Ljubljana s 3:1. Tretje mesto so osvojili odbojkarji Društva invalidov Velenje. Ekipa Samorastnika Ravne je nastopila v postavi: Kragelnik, V. Homan, Podgoršek, Medvoz, Lesjak, M. Homan, Anita Urnaut, Adi Urnaut in Ozmec.

Ivo Mlakar

KADROVSKA GIBANJA

Konec februarja 1995 je bilo v ravenskih družbah, naslednicah Železarn Ravne, zaposlenih 4415 delavcev. Število zaposlenih v Metalu Ravne je večje zaradi združitve s štorskim Jeklom. (Ravenski del Metala je tako zaposloval 1253 delavcev, štorski pa 774.) V treh največjih zasebnih podjetjih, ki so vključena v prikaz kadrovske gibanj, je delo imelo 265 ljudi.

Družba	Št. zaposlenih
METAL	2027
JEKLOLIVARNA	408
ARMATURE	200
STO	603
STROJI	522
NOŽI	194
ENERGETIKA	106
LOGISTIČNI CENTER	248
TRANSLOG	1
DE PROFUNDIS	84
STANOVANJSKO PODJETJE	22
TRANSKOR	75
VOGARD	77
SERPA	113

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja

V ravenskih podjetjih koncerna Slovenske železarn je do konca februarja delovno razmerje sklenilo 21 delavcev.

Največ med njimi jih je dobilo zaposlitev za določen čas (7), kar velja tudi za 4 pripravnike. 6 delavcev je bilo razporejenih znotraj podjetij koncerna, 3 so se vrnili iz vojske, enega pa so družbe zaposlile za nedoločen čas.

Največ delavcev (13) je zaposlila družba STO, in sicer 3 pripravnike, 5

delavcev za določen čas, 2 po vrtnitvi iz slovenske vojske in 3 po razporeditvah znotraj koncerna. V Metalu (v ravenskem delu podjetja), De profundis in Stanovanjskem podjetju so v delovno razmerje sprejeli po 2 delavca, v Jeklolivarni in v Armaturah pa po enega.

Med zasebnimi podjetji, za katera strokovne službe še vedno zbirajo kadrovske podatke, se je število zaposlenih povečalo le v Serpi, ki je februarja zaposlila 1 delavca za nedoločen čas.

Prenehanje delovnega razmerja

Delovno razmerje je januarja prekinilo 23 delavcev, ki so bili zaposleni v družbah nekdanje Železarn Ravne.

Med vzroki za prekinitev delovnega razmerja so: invalidska upokojitve (6), prenehanje delovnega razmerja za določen čas (5), odhod v vojsko (3), potek pripravništva (1), trajni presežki - odprta brezposelnost (2), spoznamna prekinitev delovnega razmerja (1), smrt (1) in razporeditev znotraj koncerna (4).

Največ delavcev je odšlo iz ravenskega dela Metala (6), po 5 pa iz Jeklolivarne in Logističnega centra, 3 iz STO, 2 iz Nožev ter po eden iz Strojov in Energetike.

Od zasebnih družb se je število zaposlenih zmanjšalo v Serpi, in sicer za enega delavca, ki je končal pripravništvo.

Po podatkih kadrovskega oddelka podjetij pripravila A.Č.

Ustanoviteljica Informativnega fužinarja je bila Železarna Ravne, sedaj pa izhaja za naslednja železarska podjetja: SŽ - Metal Ravne, d.o.o., SŽ Jeklolivarno Ravne, d.o.o., SŽ - STO Ravne, d.o.o., SŽ - Stroj Ravne, d.o.o., SŽ - Nože Ravne, d.o.o., SŽ - Armature Muta in Energetiko Ravne, d.o.o., ter za nekatere zasebne družbe, ki so nastale iz Li. podjetij C. Pripravlja: Medicalgraf Prevalje, d.o.o., Koroška 14, Ravne na Koroškem (Fužinar Ravne, d.o.o.).

Uredništvo: glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Cibron - Kodrin, novinarka in lektorica Mojca Potočnik, tehnična urednica Jelka Jamšek. Objavljene fotografije je prispevalo uredništvo. Tel: 0602 21-131, urednica int. 6305, tajništvo 6753, novinarka 6304. Tisk: Grafika & Gergek Prevalje.

Glasilo se po mnenju Ministrstva za informiranje (št. 23/128-92) šteje med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.

JOŽEF ROŽEJ 1940 - 1995

So ljudje, ki živijo med nami skoraj neopazno. Mirno in tiho teče njihovo življenje in se nas komaj dotakne. Tudi v smrti, ki pretrga njihovo življenjsko pot, odhajajo tiho.

Sele tedaj pa se zavemo, koga smo izgubili, nenadoma

vemo, kako velika praznina ostaja za njimi.

Tudi naš dolgoletni sodelavec Jožef Rožej - Pepi je bil eden teh ljudi, ki nam jih je smrt iztrgala nenadoma, nepričakovano in predvsem mnogo prezgodaj.

Kdo bi lahko samo slutil, da smo ga v petek, 17. februarja, zadnjič videli na njegovem delovnem mestu. Naslednji ponedeljek smo izvedeli, da je hudo zbolel in da je v slovenjgraški bolnišnici. Pa smo vseeno upali, da se mu bo zdravje popravilo, nismo mogli verjeti, da je z njim tako hudo. V bolnici je 24. februarja dopolnil komaj petinpetdeset let, bil je poln načrtov, zato nas je njegova prezgodnja smrt 6. marca še toliko bolj pretresla.

Pepi se je rodil 24. 2. 1940. leta; kot petnajstleten fant se je vpisal v triletno poklicno šolo na Ravnah in jo 1958. leta uspešno končal. Že takoj jeseni se je zaposlil v železarni kot KV rezkalec in železarni je ostal zvest skoraj petintrideset let. Le vojaški rok je odslužil vmes. Da z njegovim zdravjem ni vse v redu, je bilo prvič zasluhiti 1990. leta, ko so ga premestili v skladišče za skladiščnika v novi hali, zadnjih nekaj tednov pa je delal v oddelku brusilnice. Poznali smo ga kot dobrega delavca, dobričina, ki je bil v dobrih odnosih z vsemi sodelavci.

Pepi je bil samski, ni imel družine in zato smo mu bili v določenem smislu družina kar njegovi sodelavci. Imel je svoje želje, svoja majhna zadovoljstva, med katera lahko prištevamo nogomet, ki ga je v mladosti tudi igral pri domačem fužinarju, in privrženec nogometa je ostal vse življenje. S sodelavci pa je v primerni družbi rad tudi zapel. Bil je predvsem dober človek, pošten in marljiv delavec. Od njega smo se v velikem številu poslovili v petek, 10. marca. Prišli so njegovi prijatelji, sorodniki, sosede, sodelavci, da še poslednjič pospremimo na zadnjo pot našega Pepija.

Mirno počivaj pod svojo Uršljo goro, v naših mislih in naših spominih pa boš živel še naprej.

Sodelavci

ZAHVALE

Ob moji invalidski upokojitvi smo se na poslovilnem srečanju zbrali delavci nekdanjega NC-centra in nekateri ožji sodelavci, s katerimi sem največ sodeloval pri svojem delu. Vsem, ki so se odzvali vabilu, se iskreno zahvaljujem za tople poslovilne besede, predvsem pa za kronološki prikaz mojega dela v omenjeni službi, ki ga je strnjeno podal gospod Ivan Globočnik.

Hvala tudi štirim pevcem, ki so mi zapeli lepe pesmi v spodbudo za bodočo življenjsko pot in posebna hvala za praktično in dragoceno darilo, ki so mi ga podarili na srečanju.

Vsem sodelavcem želim še veliko delovnih uspehov pri njihovem ustvarjalnem delu in da bi končno dosegli primeren položaj in pomen te službe v tehnološko-proizvodnem procesu.

Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Ivan Čegovnik

Ob boleči izgubi **Marije Špes** se zahvaljujemo bratoma Naceju in Janezu, sestri Rezi, ostalim sorodnikom in sostanovalcem za izrečeno sožalje in pomoč. Hvala g. Primožiču za organizacijo pogreba.

Mož Jože in Darja

Ko se v bolečini spominjamo prerano preminulega **Jožeta Rožaja**, se iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem, njegovim sodelavcem iz Strojov Ravne za cvetje, sveče in denarno pomoč, pevcem in Pihalnemu orkestru ravenskih železarjev za žalostinke in g. župniku za pogrebni obred. Posebej hvala družinam Stupan, Vukovič in Česnik.

Sestrična Fanika Janet z družino

PREBRALI SMO ZA VAS

NEKAJ ZMOTNIH STALIŠČ V MANAGEMENTU SLOVENSКИH PODJETIJ

Stališča

Za težave podjetja so krive okoliščine; izguba trgov, politika vlade, hitre spremembe, tuja konkurenca in še kaj.

Strateško načrtovanje v naših razmerah nima smisla. Ne vemo, kaj bo jutri - sicer pa so strateški načrti le kupi nerabnega papirja.

Morda česa tudi ne znamo, ampak to se da naučiti na poldnevem seminarju.

Podjetje je v celoti kar v redu, urediti moramo le nekaj malenkosti - intenzivirati komercialno, zmanjšati zaloge, povečati izvoz.

Na področju kakovosti je pomembno predvsem dobiti certifikat ISO 9000.

Pametno je imeti več hčerinskih podjetij in jih voditi tako, kot ustreza matičnemu podjetju.

KONFLIKT

TUDI TAM, KJER GA NI

Ljudje pogosto po nepotrebnem ustvarjamo konflikte, ker vnaprej razmišljamo negativno. Pa tudi, kadar konflikt zares obstaja: je res vedno nujno, da premagamo nasprotnika? Rešitev tudi ni v popuščanju; v pasivnosti zares pasivnih ljudi pravzaprav sploh ni, so samo pasivno agresivni ljudje, ki se najprej pustijo pohoditi, potem pa se pritožujejo drugim. Namesto pasivne agresivnosti je priporočljiva aktivna sprejemljivost. "Najprej skušam ugotoviti, kam me nasprotnik želi peljati in potem sem močnejši." Vendar naj pridobljene prednosti ne bi izkoristili za uničenje nasprotnika; omogoča nam, da vodimo nasprotnika v smer, ki jo želimo. Če ta ples prenesemo v medčloveško

Resnica

Za krizo podjetja so praviloma krivi notranji dejavniki: v enakih okoliščinah kriza prizadene le nekatere, drugih pa ne. Bistvena je večja gibčnost v akciji in prilagodljivost spremembam.

Če si podjetje danes ne ustvari strategije za jutri, potem jutri ne bo uspešno. V spremenljivih okoliščinah je treba pač zasnovati več načrtov - vse pa predvsem s pametjo, papir je le sredstvo. Pri snovanju jedrnatih načrtov lahko pomagajo svetovalci.

Žal ne, osvajanje znanj terja sistematičen napor. Poleg tega znanja ne zaležejo dosti, če management ni usposobljen, da jih večje uporablja. Skupno urejanje problemov in usposabljanja sta osnovi dobrega svetovalnega dela.

V podjetju ni izoliranih malenkosti, podcenjevanje problemov se maščuje. Pomaga le celovito obravnavanje - od vizije podjetja, prek temeljnih ciljev, do razvojnih strategij in učinkovitejšega vsakdanjega poslovanja. Management v vsakdanji naglici težko zmore celovit pristop in ga redko izpelje do konca - tudi zato so koristni svetovalci.

Certifikat je dobra referenca, sicer pa le spodbuda za boljše delo. Celovito obvladovanje kakovosti v vseh dejavnostih je pogoj za preživetje in uspešnost podjetja; gre za nov način razmišljanja, za drugačno naravnost vseh zaposlenih v podjetju.

Skupine podjetij so oblika podjetniške organiziranosti, ki ima prednosti malih in prednosti velikih podjetij ter zato v svetu prevladuje. Obvladovanje hčerinskih podjetij pa je omejeno; tako matično podjetje ne sme zahtevati, naj hčerinsko podjetje dalj časa posluje v lastno škodo, čeprav v korist matice. Notranje odnose v skupinah podjetij je treba skrbno urediti. Tudi to je področje, kjer lahko svetovalci obilo pripomorejo.

(Vir: M. Sovdat: Direktor, ki ne ukazuje; v: Manager, št. 2, 1995, str. 9)

komuniciranje: Najprej se moramo naučiti prisluhniti sebi, se zavedati, kaj želimo, in to v sebi podpirati. Nato moramo prisluhniti tudi drugim. Človek postane močnejši, če se nauči iz soljudi potegniti čim več informacij. Še posebej to velja za ljudi na vodilnih mestih: Umetnost je v tem, da črpajo od sodelavcev koristne informacije in jim jih potem posredujejo nazaj, tako da bodo čutili, da je v odločitvah vodilnih tudi del njihovega dela.

Z negativnimi mislimi se je treba soočiti podobno kot z nasprotnikom. Najprej jim torej prisluhniti, potem načrtovati, kako jih bomo premagali. Negativne misli povzročajo konflikte med ljudmi in tudi na osebni ravni, ker povzročajo stres. In kaj storijo ljudje, ko so v stresu? Zadržijo dih, napno mišice - in za krono vsega postanejo še resni (o veselih ljudeh namreč drugi mislijo, da nimajo dovolj dela).

Namesto obvezne resnosti je

priporočljivo najboljšo mamilo, ki je za povrh še dovoljeno: smeh. "Smejte se brez razloga in prisluhnite svojim mislim, ki vam pravijo, da vas imajo drugi za prismuknjene. Te misli so tiste, ki vas delajo nesrečne, in ne ljudje okrog vas."

(Vir: V. Cajnko Javornik: Sprejemljivost namesto pasivne agresivnosti, Stephen Haslam razmišlja pozitivno ...; v: Manager, št. 11, 1994, str. 21)